

တၢ်သကဲးပဝးလုၢ်လၢ် လၢ-ဟံၣ်ပူၤ

တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤအခိပညီ ဒီး တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်သ့ၣ်တဖၣ် အဟံၣ်ဖျါလၢလၢ်န့ၣ် တဟံၣ်ဃုာ် တၢ်ဂ့ၢ်လီၤတံၢ်လီၤဆဲး ဒီး တလိာ်ခဲလၢာ်ဘၣ်.
တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ အပတီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်, တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်, ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ အကလုာ်သ့ၣ်တဖၣ် ဒီး
တၢ်အကံၢ်အစီသ့ၣ်တဖၣ်, ဒီး တၢ်ဟ့ၣ်ကဒါက့ၤစ့ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ အဂီၢ်န့ၣ် ကွၢ်သယဲၤ Medicaid HCBS DD တၢ်ညိကွၢ်တၢ်ခွဲး
လၢအကြးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ခွဲးလၢ အသ့ညိကွၢ်

တၢ်က့ၢ်ဂီၤတလၢတပုၤသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်သးတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ဝဲၤကျိၤ အကလုာ်ကလုာ် (CDD) တၢ်ညိကွၢ်တၢ်ခွဲး

NFOCUS တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ ခိး(ဒ)နီၣ်ဂံၢ်သ့ၣ်တဖၣ်

တၢ်သကဲးပဝးလုၢ်လၢ် လၢ-ဟံၣ်ပူၤ - ခၢၣ်စးကရၢ 1796

တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ အခိပညီ

တၢ်သကဲးပဝးလုၢ်လၢ် လၢ-ဟံၣ်ပူၤန့ၣ် မ့ၢ် တၢ်ဆၢကတီၢ်-အဖုၣ် တၢ်မၤလိသ့ထီၣ်သး တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ အဟ့ၣ်ထီၣ် ဆူ
ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိး တၢ်ဖိတဂၤ လၢအကဲထီၣ်ကဒါက့ၤ သးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချးန့းန့း မ့တမ့ၢ် တၢ်သကဲးပဝး န့ၣ် တြီဃာ်
အဝဲသ့ၣ် လၢ တၢ်ဟံၣ်ဃုာ်မၤသကိးတၢ် ဖဲ အဝဲသ့ၣ် တၢ်ဆၢကတီၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤမုၢ်န့ၣ်တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ
ညိန့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဖိးတၢ်မၤ ဒီး အိၣ်တသ့ ထဲတဂၤ လၢဟံၣ်န့ၣ်ဘၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်မၤစၢၤ တၢ်အိၣ်သးသ့ၣ်တဖၣ်

- A. ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ ဃုထၢထီၣ် တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ တခါစုာ်စုာ်န့ၣ် သ့ၣ်ထီၣ်အသးဖဲ အဝဲသ့ၣ်
တၢ်လိာ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - 1. တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် ကြးမၤအါထီၣ် တၢ်ဒီးသန့သး ဒီး တၢ်ကရၢကရိ တၢ်ဟံၣ်ဖိာ်; ဒီး
 - 2. တၢ်ညိကွၢ်ခွဲး တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤလၢ အဃုထၢထီၣ် ဒီး ပုၤလၢအဟ့ၣ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ် မၤနီၣ်တၢ် ဖဲ
ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ ပုၤတကစုာ်စုာ် တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ တၢ်တိာ်ကျဲၤ (ISP) န့ၣ်လီၤ.

B. တၢ်သကဲးပဝးလုၢ်လၢ် လၢ-ဟံၣ်ပူၤ န့ၣ် ဟံၣ်ဃုာ်ဒီး:

1. တၢ်မၤလိသ့ထီၣ်သး တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် လၢ ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ အဂီၢ်:
 - a. တၢ်လဲၤဒီဖျိသ့ၣ်တဖၣ် လၢ ကဲထီၣ်ကဒါက့ၤ သး တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ တၢ်အိၣ်သး; မ့တမ့ၢ်
 - b. အိၣ်ဒီး တၢ်ကဲထီၣ်ကဒါက့ၤ တၢ်သကဲးပဝး တၢ်ဆါနးကတၢၢ်; ဒီး
2. တၢ်မၤစၢၤ လၢကိးမုၢ်နံၤ တၢ်အိၣ်မူ တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤသ့ၣ်တဖၣ်, တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ တၢ်အံးက့ၤကွၢ်က့ၤ, ဒီး တၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤန့ၣ်လီၤ.

C. တၢ်သကဲးပဝးလုၢ်လၢ် လၢ-ဟံၣ်ပူၤ န့ၣ် မ့ၢ်လၢ တၢ်မၤလိသ့ထီၣ်သး တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ တခါ ဒီး ကဘၣ်ဟံၣ်ဃုာ် တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလီၢ် တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤတဂၤစုာ်စုာ် တၢ်အလုၢ်အလၢ် တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ သ့ၣ်တဖၣ် ကဘၣ်မၤ, ဒီး ကဘၣ်မၤနီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤသ့ၣ်တဖၣ် ဖဲ တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ ဟ့ၣ်ထီၣ်အဆၢကတီၢ်အခါ န့ၣ်လီၤ.

D. တၢ်သကဲးပဝးလုၢ်လၢ် လၢ-ဟံၣ်ပူၤ န့ၣ် အိၣ်ဒီး တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်သ့ၣ်တဖၣ် အဟံၣ်ဖျါ လၢလၢ်အသိးန့ၣ်လီၤ:

1. တၢ်သကဲးပဝးလုၢ်လၢ် လၢ-ဟံၣ်ပူၤ န့ၣ် သ့ဟ့ၣ်ထီၣ် လၢ ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ အဟံၣ်န့ၣ်လီၤ.
2. ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ ကဘၣ် ဟ့ၣ်ထီၣ် တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ ဖဲ တၢ်အိၣ်ဆိးအလီၢ်လၢ ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ န့ၣ်လီၤ.
3. DDD ကသံၣ် ကရူၢ် န့ၣ် ကဘၣ် ဘၣ်အသး တၢ်ဃုာ်ထီၣ်သ့ၣ်တဖၣ် လၢ တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ ဝဲအံၤ အဂီၢ် ဖဲတချုး ဒီးန့ၢ် တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤတၢ်ဟ့ၣ်ခွဲး ဒီး ကဘၣ်ဟ့ၣ်ထီၣ် တၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲ လၢ အသ့တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ ဝဲအံၤ န့ၣ်လီၤ.
4. ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ သ့ဒီးန့ၣ် တၢ်သကဲးပဝးလုၢ်လၢ် လၢ-ဟံၣ်ပူၤ န့ၣ် တၢ်ဟံၣ်ဖျိသကိး မုၢ်နံၤတၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤအဂၤသ့ၣ်တဖၣ်, ဘၣ်ဆၣ် န့ၣ်ရံၣ်ဟံၣ်ဖျိ ခဲလၢ်ခဲဆ့ န့ၣ် တသ့ အါန့ၢ် 35 န့ၣ်ရံၣ် ဖဲ တၢ်အတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်န့ၣ်န့ၣ် စးထီၣ် ဖဲ မုၢ်တနံၤ ဂီၤဒီ 12:00 တုၤ အိၣ်ဘျးနံၤ မုၢ်နံၤဒီ 11:59 န့ၣ်လီၤ. မုၢ်ဆါ တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ အဂၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်:

- a. ပုၤဒိၣ်တုၣ်ခိၣ်ပျဲၤ မုၢ်နံၤ;
 - b. တၢ်ကရၢကရိ တၢ်န့ၢ်လီၤဟံၣ်ဖျိၣ်လိာ်သးတမံၤဃီ;
 - c. မုၢ်ဆါ တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်;
 - d. ကသံၣ်ကသီ လၢ-ဟံၣ်ပူၤ တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလုၢ်လၢအဂီၢ်;
 - e. တချုးတၢ်လုၢ်အိၣ်သးသမူ;
 - f. ကရူၢ်ဆံး တၢ်လုၢ်အိၣ်သးသမူ တၢ်ဆိၣ်ထွဲ;
 - g. တၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢဘၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲအီၤ - နီၢ်တဂၤ;
 - h. တၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢ ဘၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲအီၤ - တၢ်ပိာ်ထွဲ-မၤစၢၤ; ဒီး
 - i. တၢ်လုၢ်အိၣ်သးသမူ တၢ်ဘျီထီၣ်ကဒါက့ၤန့ၣ် တၢ်ဖံးတၢ်မၤ တၢ်ကွၢ်ဃု ဒီး တၢ်န့ၣ်လိတၢ်ဖံးတၢ်မၤ.
5. တၢ်သကဲးပဝးလုၢ်လၢ လၢ-ဟံၣ်ပူၤ န့ၣ် သ့မၤန့ၢ် ထဲဒၣ်လၢ ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ လၢအဒီးန့ၢ် တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလီၢ် အလုၢ်အလၢန့ၣ်လီၤ.
6. တၢ်သကဲးပဝးလုၢ်လၢ လၢ-ဟံၣ်ပူၤ န့ၣ် တသ့သ့ ဖဲ ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိတကၤ ဒီးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်ကူစါတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလီၢ်, တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလၢ တၢ်ဒီး သန့သး, မ့တမ့ၢ် ဟံၣ်ဖိဃီတၢ်ဆိၣ်ထွဲလၢတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိး တၢ်မၤစၢၤ န့ၣ်ဘၣ်.
7. တၢ်ဝံစိာ်တီဆှၢ တၢ်လၢာ်ဘျီလၢာ်စ့ န့ၣ် တၢ်ဟံၣ်ဃုဒီး တၢ်အပူၤလၢ တၢ်သကဲးပဝးလုၢ် လၢ-ဟံၣ်ပူၤ န့ၣ်ဘၣ် .
8. တၢ်သကဲးပဝးလုၢ်လၢ လၢ-ဟံၣ်ပူၤ န့ၣ် တသ့ဟံၣ်ဃု တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတခါခါ မ့တမ့ၢ် တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ သ့ဒီးန့ၢ် တၢ်လီၢ် ဒီဖျိကမျၢၢ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့:
- a. တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤသ့ၣ်တဖၣ် အအိၣ်ဖဲ ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ လီၢ်ကဝီၤကို ကီၢ်ရဲၣ်, ဟံၣ်ဃုဒီး ကို-ဝံၤ အလီၢ်ခံ တၢ်ပၢဆှၢရဲၣ်ကျဲၤ ဒီး မုၢ်ဆါဒီ တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် ဖဲ ကို ပျၢ်အဆၢကတီၢ် လၢအမ့ၢ်တၢ်ကီၢ်ခါ ကိုပျၢ်မုၢ်နံၤသ့ၣ်တဖၣ်, ကိုနံၤသဘျီသ့ၣ်တဖၣ် လၢအကတဲာ်ကတီၢ်ဟံၣ်စၢၤ, ဒီး သရၣ်သရၣ်မုၢ်လၢ ဟ့ၣ်-တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ မုၢ်နံၤသ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ;
 - b. ဖဲကို တၢ်ဆၢကတီၢ်သ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ် ဆၢတဲာ်ဒီဖျိ လီၢ်ကဝီၤကို ကီၢ်ရဲၣ် လၢ ပုၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ အဂီၢ်အခါန့ၣ် ဒ်လဲၣ်ဂ့ၤ မ့ၢ် ကိုတၢ်ဃုထၢ (ကမျၢၢ်, ပုၤနီၢ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲ, မ့တမ့ၢ်ဟံၣ်) န့ၣ်လီၤ; ဒီး
 - c. တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ န့ၣ်ရဲၣ်သ့ၣ်တဖၣ် လၢအဟ့ၣ်ထီၣ် မ့တမ့ၢ် သ့မၤန့ၢ် န့ၣ် ဟံၣ်ဃုဒီး မုၢ်ဆါ တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ တၢ်ဟံၣ်ဃုန့ၣ်ရဲၣ် ခဲလၢာ် 35 န့ၣ်ရဲၣ် ဖဲ တနွံအတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.
9. တၢ်သကဲးပဝးလုၢ်လၢ လၢ-ဟံၣ်ပူၤ န့ၣ် သ့ၣ်ထီၣ် အသးဖဲ ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ တၢ်လိၣ်ဘၣ် အဖီခိၣ်, အဝဲန့ၣ်ဆၢတဲာ်ညီန့ၢ်ဒီဖျိလၢ DDD ကသံၣ် ကရူၢ် န့ၣ်လီၤ.

10. တၢ်သကဲးပဝးလၢ တၢ်သကဲးပဝးလုၢ်လၢ လၢ-ဟံၣ်ပူၤ န့ၣ် တသ့ ဒီပစိၢ်လၢ, တၢ်လဲလိာ်အလီၢ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤအဂၤ အဒိသိးသိးသ့ၣ်တဖၣ် ဟ့ၣ်ထီၣ် ခိဖျိ Medicaid န့ၣ်လီၤ.

E. တၢ်သကဲးပဝးလုၢ်လၢ လၢ-ဟံၣ်ပူၤ န့ၣ် ဟံပနီၣ်တၢ် တဘျီန့ၣ် အသိ 90 အဂီၢ် န့ၣ်လီၤ. မၤအါထီၣ်န့ၣ်ရံၣ် တဘျီအဂီၢ် ကဘၣ် ဘၣ်အသး ခိဖျိလၢ DDD တၢ်ပၤဆၢ ရူမိၢ်ပျၢ် န့ၣ်လီၤ.

ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ တၢ်လိာ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ အဟံဖျါ လၢလၢ်န့ၣ် တဟံဃုာ် ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ တၢ်လိာ်ဘၣ်ခဲလၢ်ခဲဆ့ဘၣ်. တၢ်ဝဲန့ၣ် တိာ်ဟံလၢ ကကဲထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ ညီန့ၢ် ဘၣ်ဃးဒီး ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်လၢ DD တၢ်ညိကွံာ်တၢ်ခွဲး အလီၤဆီ န့ၣ်လီၤ.

A. ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိခဲလၢ် ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ညိကွံာ်တၢ်ခွဲး တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ကဘၣ်:

1. မ့ၢ်ဝဲ Medicaid ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ တဂၤ;
2. မၤဟိာ်ထွဲ တၢ်ဂ့ၢ်ခိာ်တီသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ဃးဒီး နံၣ်တြၢၤစကၤ တၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤ ခိး(ဒ) ဒီး နံၣ်တြၢၤစကၤ ကီၢ်ရဲၣ် တၢ်အိၣ်သးသ့ၣ်တဖၣ်တက့ၢ်;
3. မၤဟိာ်ထွဲ တၢ်အပတီၢ်သ့ၣ်တဖၣ် လၢ ဟံဖျါဝဲ Medicaid ဒီး တၢ်ဆၢကတီၢ်-အဃာ် တၢ်အံးထွဲကွံာ်ထွဲ တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ တၢ်တူၢ်လိာ်မုာ် ဝဲကျိၤ အသိး န့ၣ်တက့ၢ်;
4. မၤပဲၤထီၣ် DHHS တၢ်သိာ်လိ လၢ တၢ်ဃုကညးအသိး; ဒီး
5. သူ တၢ်ပလီၢ်ဆိ ကိးမံၤဒဲး သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

B. တၢ်သကဲးပဝးလုၢ်လၢ လၢ-ဟံၣ်ပူၤ န့ၣ် သ့ဟ့ၣ်မၤစၢၤ ခိဖျိလၢ DD ခၢၣ်စးကရၢ ပုၤမၤစၢၤတၢ်ဖိ န့ၣ်လီၤ.

1. DD ခၢၣ်စးကရၢ ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ အံၤ မ့ၢ် ဒီပနံၣ်တခါ လၢ အဆဲးလီၤအမံၤ လၢ Medicaid ပုၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ ဒီး ဟံဖျါထီၣ်အသး ခိဖျိလၢ DHHS ဒိသိး ကဟ့ၣ်ထီၣ် DD တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် ဒီး အိၣ်ဒီးမူဒါလၢ:

- a. တၢ်ဒီးလဲ မ့တမ့ၢ် တၢ်ပၤဆှၢရဲၣ်ကျဲၤ ပၤမၤတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဒီး ပၤလၢ အမၤတၢ်လၢ ပၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ;
- b. တၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်မၤ လၢပၤမၤတၢ်ဖိ န့ၣ် သ့ၣ်ထီၣ်အသးဖဲ အဝဲသ့ၣ် တၢ်သ့ဖဲသ့မၤသ့ၣ်တဖၣ်, တၢ်လဲၤခီဖျိ, ဒီး တၢ်ဒူးနဲၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်;
- c. ဟ့ၣ်ထီၣ် တၢ်သိၣ်လိ ဒ်သိး ကမၤလီၤတၢ် ပၤမၤတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ကြးဝဲဘၣ်ဝဲ ဒ်သိး ကဟ့ၣ်မၤစၢၤ တၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲ အပတီၢ်လၢ အလိၣ်ဘၣ်;
- d. ဘၣ်လိာ်သး လၢ ကမၤ တၢ်သိၣ်လိ တၢ်တီၢ်ကျဲၤသ့ၣ်တဖၣ် အကြးန့ၣ်ဘၣ်လၢ DHHS;
- e. မၤလီၤတၢ် တၢ်သ့မၤန့ၣ်အလၢအပဲၤ ဒီး တၢ်တီၢ်စၢၤမၤစၢၤ အကံၢ်အစီ; ဒီး
- f. တၢ်ပၤဆှၢရဲၣ်ကျဲၤ တၢ်ဖိးတၢ်မၤအဂၤ သ့ၣ်တဖၣ်.

- C. တၢ်သကိးပဝးလုၢ်လၢ လၢ-ဟံၣ်ပူၤ န့ၣ် တသ့ကဲ နီၢ်ကစၢ်-တၢ်နဲၣ်ကျဲ န့ၣ်ဘၣ်.
- D. ပၤတဂၤလၢအဘၣ်ဃးလိာ်သးဒီး ပၤန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖိ ဘၣ်ဆၣ် တမ့ၢ် ပၤကွၢ်ထွဲတၢ်ဖိ မ့တမ့ၢ် ပၤလၢအအိၣ်ဒီးမူဒါလၢဖိးသဲစး ဘၣ်ဃးဒီး ပၤန့ၣ်လီၤမၤသကိး တၢ်ဖိ န့ၣ် သ့ဟ့ၣ်ထီၣ် တၢ်သကိးပဝးလုၢ်လၢ လၢ-ဟံၣ်ပူၤ ဖဲ အဝဲသ့ၣ် ဘၣ်လိာ်အသးလၢ တၢ်လိၣ်ဘၣ် အဂၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်တီၢ်စၢၤမၤစၢၤ န့ၣ် သ့မၤန့ၣ် ထဲ ခၢၣ်စးကရၢ ပၤဟ့ၣ်ထီၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် အဃိ, ပၤလၢအဘူးတၢ်န့ၣ် ကဘၣ်မ့ၢ် ခၢၣ်စးကရၢ ပၤမၤတၢ်ဖိတဂၤန့ၣ်လီၤ.
- E. တၢ်သကိးပဝးလုၢ်လၢ လၢ-ဟံၣ်ပူၤ န့ၣ် လိၣ်ဘၣ် တၢ်မၤတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ ဘၣ်ဃး အိၣ်လဲးထရီၤန့း တၢ်န့ၣ်လီၤ ဒူးနဲၣ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ် (EVV) တၢ်ဖိးတၢ်မၤအကျဲ လၢ အဟံၣ်တၢ်ခွဲး လၢတၢ်-န့ၣ်လီၤ ဒီး ဟးထီၣ် လၢ တၢ်တီၢ်စၢၤမၤစၢၤ တၢ်ထံၣ်လိာ်သးသ့ၣ်တဖၣ် လၢ အိၣ်လဲးထရီၤန့း အကျဲန့ၣ်လီၤ. ခိၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်သ့ဖဲသ့မၤသ့ၣ်တဖၣ် ဒီး တၢ်မၤန့ၣ် စဲးဖီကဟ့ၣ် အတၢ်သ့ၣ်ညါ လၢ EVV တၢ်ဖိးတၢ်မၤအကျဲ န့ၣ် လိၣ်ဘၣ် တၢ်သကိးပဝးလၢ တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးလီၢ်-လၢဟံၣ်ပူၤ ပၤ ဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ သ့ၣ်တဖၣ် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

အပူၤသ့ၣ်တဖၣ်

- A. တၢ်သကိးပဝးလုၢ်လၢ လၢ-ဟံၣ်ပူၤ န့ၣ် ကဘၣ်ပူၤ ဖဲပၤန့ၣ်လီၤမၤသကိး တၢ်ဖိ တနံၣ်တဘျီ ပၤတဂၤစုာ်စုာ် စ့ဟံၣ်ဖျါထီၣ် အပူၤ န့ၣ်လီၤ.
- B. တၢ်သကိးပဝးလုၢ်လၢ လၢ-ဟံၣ်ပူၤန့ၣ် ထူးထီၣ်ကဒါက့ၤ လၢ တနံၣ်ရံၣ်အပူၤ န့ၣ်လီၤ.
- C. DD တၢ်အပူၤသ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ် ဟံၣ်ဖျါထီၣ် အသး ဖဲ [DD ပၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိ ဝဲး\(ဘ\)လံာ်ကဘျးပၤ\(webpage\)](#)အပူၤန့ၣ်လီၤ.
 - 1. အပူၤတဘျီအဂီၢ်န့ၣ် ကြးမၤန့ၣ် အဘူးအလဲတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ ထဲတခါ န့ၣ်လီၤ.
 - 2. စးထီၣ်မုၢ်နီၤမုၢ်သီန့ၣ် မ့ၢ် တၢ်ဆၢကတီၢ် လၢရဲၣ်ကျဲၤ အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ; အဘူးအလဲ တၢ်ဆၢကတီၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤ မ့ၢ်တအိၣ်လၢ ဘၣ်န့ၣ် ကဖဲန့ၣ် မုၢ်နီၤအကတၢ် အသီ တဘျီဃီ န့ၣ်လီၤ.